

Länsstyrelsen
Västra Götaland
Miljöprövningsdelegationen

Beslut

1 (25)

Datum
2023-09-25

Ärendebeteckning
551-19312-2023

Anläggningsnummer
1470-1204

COOL Gris AB
edward@malmaegd.se

Tillstånd till djurhållning på fastigheterna Badene 2:1 och 4:5 i Vara kommun

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1.10-i (B), 40.60 (C)

Miljöprövningsdelegationens beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen ger COOL Gris AB (556939-0940) tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till befintlig och utökad slaktsvinsproduktion på fastigheterna Badene 2:1 och 4:5 i Vara kommun. Verksamheten får bedrivas inom det verksamhetsområde som framgår av bilagan till detta beslut. Det planerade stallet ska lokaliseras enligt huvudalternativet i ansökan.

Tillståndet gäller slaktsvinsproduktion med högst 6 400 platser för slaktsvin i två etapper.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor för tillståndet

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Verksamheten ska bedrivas så att olägenheter till följd av flugor, lukt eller annan påverkan undviks. Om olägenhet av betydelse ändå uppkommer från verksamheten ska verksamhetsutövaren vidta effektiva skyddsåtgärder så att olägenheten upphör.

Anslutning till allmän väg.

3. Innan etapp 2 tas i anspråk ska minst fem meter in från den allmänna vägen 2621 asfalteras.

Lagring av organiska gödselmedel samt avlopp från foderkök

4. Avloppsvatten från foderkök, tvättvatten från rengöring av stallar och maskiner samt förorenat dagvatten från utlastningsytor och andra hårdgjorda ytor vid anläggningen ska ledas till flytgödselbehållare alternativt samlas upp i annan tät behållare för omhändertagande. Det ska finnas kapacitet att lagra vattnet i minst tio månader.
5. Vid nyanläggning av lagringsutrymmen för organiska gödselmedel och tvättvatten ska dräneringsledningar läggas runt och under dessa lager och sammanföras till en provtagningsbrunn före avledning till recipient. Inget annat vatten får avledas till provtagningsbrunnen.
6. Lagringsutrymmen för organiska gödselmedel ska vara försedda med tättslutande tak eller flytande plastduk. För befintliga lagringsutrymmen kan annan täckningsmetod med motsvarande lukt- och ammoniakreducerande effekt godkännas av tillsynsmyndigheten. Om nya lagringsutrymmen för rötrest byggs, ska dessa förses med tättslutande tak eller flytande plastduk.

Avyttring av organiska gödselmedel

7. Skriftliga avtal om avyttring av organiska gödselmedel ska finnas som motsvarar verksamhetens hela behov av spridningsareal. Om avtal saknas för hela behovet, ska djurhållningens omfattning anpassas till gällande avtal.

Ansökan om undantag från minsta lagringskapacitet för stallgödsel

8. Ansökan om undantag från krav på minsta lagringskapacitet för stallgödsel ska göras senast den 1 november, året före det år som undantag krävs.

Buller

9. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

helgfri måndag–fredag	kl. 06.00–18.00	50 dB(A)
nattetid	kl. 22.00–07.00	40 dB(A)
övrig tid		45 dB(A)

Begränsningsvärdena enligt första stycket ska kontrolleras genom mätningar vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätningar vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten

som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) utomhus vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00–06.00).

Kemiska produkter och avfall

10. Kemiska produkter (inklusive bränsle) och farligt avfall ska förvaras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Absorptionsmedel ska finnas lätt tillgängligt.

Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

Döda djur

11. Döda djur, kadaver, ska förvaras på ett betryggande sätt ur smittspridnings- och luktsynpunkt innan förbränning eller i väntan på borttransport.

Kontroll av verksamheten

12. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Av kontrollprogrammet ska minst framgå mät-/beräkningsmetod, mät-/beräkningsfrekvens och utvärderingsmetod för

- kontroll av påverkan på vattenrecipienter,
- stallbalans med avseende på fosfor och kväve,
- analys av organiska gödselmedel med avseende på torrsbstanshalt, totalkväve, ammoniumkväve och fosfor.

Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk.

Energihushållning

13. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med energieffektivisering av verksamheten med fokus på minskad energiförbrukning och minskad användning av fossila bränslen. Som stöd för detta arbete ska en åtgärdsplan finnas och följas. Planen ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast ett år

efter att tillståndet har tagits i anspråk. Tillsynsmyndigheten får medge en senareläggning av tidpunkten om det finns särskilda skäl. Planen ska därefter uppdateras minst vart femte år om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.

Nedläggning av verksamheten

14. Innan hela verksamheten läggs ner ska verksamhetsutövaren i god tid ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Om bara en del av verksamheten ska läggas ner räcker det med att verksamhetsutövaren i god tid anmäler det till tillsynsmyndigheten. Efter en anmälan får tillsynsmyndigheten besluta att en avvecklingsplan ska ges in, om det finns behov av det.

Rätt för tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att besluta om ytterligare villkor enligt följande. Detta görs med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken.

- D1. Skäligen åtgärder enligt åtgärdsplanen om energiförbrukning och minskad användning av fossila bränslen (villkor 13).

När tillståndet får tas i anspråk

Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har fått laga kraft (verkställighetsförordnande).

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när tillståndet tas i anspråk.

När verksamheten ska ha satts igång (igångsättningstid)

Verksamheten enligt tillståndet ska ha satts igång senast sju år efter att detta beslut har fått laga kraft. Annars förfaller tillståndet.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar, med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Nya Lidköpings Tidningen och Skaraborgsbygden.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen och hos kommunkansliet eller motsvarande i Vara kommun. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se.

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

COOL Gris AB (sökanden) ansöker om tillstånd för slaktsvinsproduktion. Ansökan föranleds av att verksamheten ska upphöra med suggor från en satellitgård och byggas om för att bara ha slaktsvin framöver. Detta kommer dels ske i befintliga byggnader och ett nybyggt stall.

Tidigare tillstånd till verksamheten

Den sökta verksamheten har inte tidigare tillståndsprövats enligt miljöbalken eller miljöskyddslagen (1969:387). Verksamheten är i dag en anmälningspliktig C-verksamhet.

Sökandens samråd med myndigheter och enskilda

Enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) ska verksamheten antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det innebär att en specifik miljöbedömning ska göras.

Som ett första steg i den specifika miljöbedömningen har sökanden samrått med myndigheter, de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten, och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten. Samrådet har handlat om verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning (avgränsningssamråd).

Hur ansökan har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen

Ansökan kom in till Miljöprövningsdelegationen den 16 maj 2023. Efter kompletteringar har ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjorts på Länsstyrelsens webbplats och i ortstidningarna Nya Lidköpings Tidningen och Skaraborgsbygden samt remitterats till Länsstyrelsen, Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun (tillsynsmyndighet) och Trafikverket.

Yttranden har kommit in från samtliga remissinstanser, sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Vad ansökan avser

Sökanden ansöker om tillstånd för miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken för att inom fastigheterna Badene 2:1 och 4:5 i Vara kommun bedriva djurproduktion omfattande 6 400 platser för slaktsvin. Produktionsnivån är beräknad till uppfödning av ca 20 860 slaktsvin/år. Ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) omfattar bara djurproduktion och inte växtodling.

Byggnation kommer ske i två etapper. Etapp 1 omfattar dagens slaktsvinsstall samt en ombyggnation inom befintlig byggnad från tidigare smågrisproduktion till slaktsvinsplatser. Etapp 2 innebär ungefär en dubbling av etapp 1 och en ny stallbyggnad. Etapp 1 och 2 omfattar tillsammans max 6 400 platser.

Sökandens åtaganden

Sökande anser att det är skäligt att det villkoras så att sökande kan göra asfalteringen i samband med att etapp 2 byggs.

Sökandens yrkande

Sökande yrkar på igångsättningsmedgivande samt verkställighetsförordnande för såväl ansökan om tillstånd som för igångsättningsmedgivandet. Det gäller ombyggnation inom befintlig byggnad och det som beskrivs som etapp 1 i ansökan. Sökande är angelägen att starta, då fördröjning äventyrar affärsuppgörelser med säljare och köpare av djur, byggfirmor samt leverantörer av utrustning.

Byggnationen planeras i två etapper och yrkande sker för totalt 7 års igångsättningstid efter tillståndet har fått laga kraft.

- *Etapp 1:* Befintligt stall för smågrisproduktion byggs om till slaktsvinsplatser och startas upp. Dagen slaktsvinsplatser ingår också i etapp 1 som utan ombyggnation kan utökas till 540 platser. Befintligt stall för smågrisproduktion byggs om till 2 680 slaktsvinsplatser. Etapp 1 innebär totalt 3 220 slaktsvinsplatser.
- *Etapp 2:* En ny stallbyggnad byggs med ca 3 180 nya slaktsvinsplatser. Stallet planeras efter att Etapp 1 startat. Etapp 1 och 2 omfattar tillsammans max 6 400 platser.

Sökandens förslag till villkor för verksamheten

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angett i ansökningshandlingarna om inte annat framgår av nedanstående villkor.
2. Verksamheten ska bedrivas så att olägenheter till följd av flugor och lukt. Om olägenhet av betydelse ändå uppkommer från verksamheten ska verksamhetsutövaren vidta effektiva skyddsåtgärder så att olägenheten upphör. Verksamheten vid anläggningen, inklusive transporter, ska ske så att förorening av yt- och grundvatten inte uppkommer. Spill ska omedelbart tas omhand.
3. Avloppsvatten från foderkök, tvättvatten från rengöring av stallar och maskiner samt förorenat dagvatten från utlastningsytor och andra hårdgjorda ytor vid

behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

10. Döda djur, kadaver, ska förvaras på ett betryggande sätt ur smittspridnings- och luktsynpunkt innan förbränning eller i väntan på borttransport.
11. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Av kontrollprogrammet ska minst framgå mät-/ beräkningsmetod, mät-/ beräkningsfrekvens och utvärderingsmetod för
  - kontroll av påverkan på vattenrecipienter,
  - stallbalans med avseende på fosfor och kväve,

Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk

12. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med energieffektivisering av verksamheten med fokus på minskad energiförbrukning och minskad användning av fossila bränslen. Som stöd för detta arbete ska en åtgärdsplan finnas och följas. Planen ska lämnas in och fastställas i samråd med tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Planen ska uppdateras minst vart femte år om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.
13. Innan hela verksamheten läggs ner ska verksamhetsutövaren i god tid ge in en avvecklingsplan till tillsynsmyndigheten. Om bara en del av verksamheten ska läggas ner räcker det med att verksamhetsutövaren i god tid anmäler det till tillsynsmyndigheten. Efter en anmälan får tillsynsmyndigheten besluta att en avvecklingsplan ska ges in, om det finns behov av det.

Hur verksamheten klassificeras

Utifrån det som anges i ansökan klassificeras verksamheten enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med verksamhetskod

1.10-i (B)	Anläggning för djurhållning med mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion.
40.60 (C)	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250).

Sökandens beskrivning av verksamheten

Befintlig verksamhet

På fastigheterna har det i flera decennier funnits slaktsvinsproduktion. Smågrisproduktion startades 2002. Grisproduktionen drivs sedan 2013 i bolaget COOL Gris AB (sökande) som hela tiden har ägts och drivits av Claes Friberg och Lina Helin med Lina som VD och förman. Bolaget omfattar bara grisproduktion och ingen växtodling.

Verksamheten idag består av 110 satellitsuggor som grisar var fjärde vecka och en mindre slaktsvinsproduktion i äldre stallar. Slaktsvinsstallet fungerar bra då de moderniserats och underhållits väl. Sökande har fyra anställda. Ägarna har en gedigen och stor erfarenhet av grisproduktion och lantbruk. Båda är utbildade lantmästare med ett brett kontaktnät inom grisenäringen och lantbruk i hela Sverige.

Suggorna hyrs av Moholms Suggring och kommer till gården tre veckor före beräknad grisning. 5 veckor senare, direkt vid avvänjning, transporteras de tillbaka till Moholm för ny seminering. Produktionsnivån är ca 18 400 st smågrisar/år. Av smågrisarna föds ca 80 % upp till ca 30 kg och resterande ca 20 % (knappt 4 000 st) levereras direkt vid avvänjning. Stallen för smågrisproduktionen på Badene ligger på en egen fastighet, Badene 4:5, som är på 6 ha och där inget är åkermark.

Slaktsvinsproduktionen är, med dagens mått, en mindre produktion med 400 platser. Uppfödning sker av ca 1 300 grisar per år. Slaktsvinsstallen med tillhörande gödselbrunn (900 m³) ligger på fastigheten Badene 2:1. Resterande smågrisar, ca 17 100, levereras via mellangårdsavtal dels till en slaktsvinsuppfödare mindre än en mil bort (ca 5 500 st) och dels till Claes Fribergs stall vid Götene (ca 11 600 st).

Ansökt verksamhet

Ansökan omfattar nu en ren slaktsvinsproduktion som planeras byggas i två etapper. Etapp 1 är att befintligt stall för smågrisproduktion byggs om till slaktsvinsstall och startas upp. Det blir där 3 220 slaktsvinsplatser. Etapp 2 är byggnation av en ny stallbyggnad med 3 180 platser. Detta stall planeras byggas efter att etapp 1 startat.

All gödsel hanteras som flytgödsel. All halm som används kommer att följa med flytgödseln genom att djuren antingen trampar ner eller äter upp halmen.

Sökande brukar ingen areal och sprider ingen stallgödsel. All gödsel kommer att säljas till biogasproduktion/energiproduktion eller till viss del som idag att bytas mot halm.

Potentialen för åkermark i behov av gödsel och efterfrågan av gödsel är stort i området. Gödselavtal för etapp 1 finns.

Nya gödselavtal för etapp 2 kommer redovisas till tillsynsmyndighet innan byggstart utefter kommande förutsättningar. Sökande har investerat i ett bolag som projekterar en större gemensamhetsanläggning för biogasproduktion i Vara. Den bedöms vara i bruk vid investering i etapp 2 och gödseln från sökande kommer då levereras till den anläggningen.

För etapp 1 kommer en mindre betongbehållare, ca 400 m³, tillkomma som mellanlager innan leverans till biogasanläggning. Det kommer planeras för god buffertkapacitet (ca 2 veckor). Den omgivande marken för nya behållare kommer också förses med dräneringsledningar. Lagringskapaciteten kommer att motsvara mer än tio månaders produktion, (8 900 m³ befintligt + 400 m³ nytt = 9 300 m³).

För etapp 2 kommer inga nya lager att tillkomma. Gödsel kommer säljas av sökande och verksamheten kommer sakna behovet av den lagringskapacitet som lagkravet ställer i etapp 2, eftersom gödseln inte kommer användas inom den egna verksamheten.

Sökande kommer därför inkomma med en ansökan om undantag från 6 § förordningen om miljöhänsyn i jordbruket gällande lagringskapacitetskravet på 10 mån. Av 6 § förordningen om miljöhänsyn i jordbruket framgår att verksamheter har krav på en lagringskapacitet för 10 månaders gödselproduktion. Av 9 § andra stycket förordningen om miljöhänsyn i jordbruket framgår att länsstyrelsen dock får medge undantag från 6 § om det finns särskilda skäl. Gödsel kommer att säljas till biogasanläggning, behovet av lagring och spridning finns inte och därför kommer en ansökan om detta göras innan etapp 2.

Användningen av råvaror, andra insatsvaror och ämnen

Verksamheten har kommunalt vatten via Vara kommun. Vattenförbrukningen kommer att öka från cirka 5 000 m³ per år i nuvarande produktion till cirka 14-15 000 m³ i utökad produktion. Vattenförbrukningen fördelas på tvätt- och dricksvatten.

Basen i blötfoderproduktionen är spannmål utöver vatten, vassle, proteinfoder, samt premix. Tack vare närhet till Lidköping kan troligen fler biprodukter från etanol- och stärkelsestillverkning, tex drank och stärksslurry, bli aktuella för att minska spannmål och inköpt protein.

Foderblandningarna är individuellt optimerade för varje åldersgrupp, fasutfodring. Systemet blir så kallat restlös foderanläggning och med

kännare i trägen för kontrollerad utfodring utan foderspill, så kallas ättidsstyrning.

Spannmål mals ner i blandningskar och de övriga ingredienserna tillsätts tillsammans med vatten för att nå lämplig torrsbstanshalt.

Energianvändning

Idag används olja som reserv och toppvärme till stallen, när inte värmepumparna räcker till. Vid utökning planeras för en biobrännsepanna eller solceller. Så ca 2-5 m³ eldningsolja kommer att upphöra när den nya pannan byggs som kommer vara under 1 MW.

Därtill finns fyra vindkraftverk som finns runt stallen som ägs av en av ägarna i bolaget. Dessa verk skapar 5,5 GWh förnyelsebar energi per år. Gödsel planeras levereras till energiproduktion med uppgradering och förvätskning till flytande biogas.

Energiförbrukningen av el kommer inte att öka utan ligga kvar i både nuläge och i utbyggnad på ca 500 MWh. Detta beror på att tidigare krävs mer värme i suggastallen än i kommande slaktsvisstall.

Utsläppskällor

Ammoniakförluster sker från stall och lagring. Värden baseras på dagens åtgång av foderkomponenter, deras kväveinnehåll, samt antal och vikt för grisar vid in- och utgång ur stall. Förluster från lagring är från flytgödsel som lagras under svämtäcke.

I gällande EU-direktiv om BAT-slutsatserna finns det utsläppsvärden för ammoniak från stall. Dessa utsläppsvärden, så kallade BAT-AEL (BAT-Associated Emission Levels) är strikta krav, det vill säga att de inte får överskridas. Redovisade BAT-AEL-värde för planerad ca 1,64 kg NH₃ /djurplats/år. Det är med god marginal lägre än gränsvärdet 2,6 kg NH₃/plats/år som anges i dokumentet om BAT- slutsatserna.

Stallgödsel, tvätt- och spolvatten leds till gödselbehållarna. Samtliga gödselbehållare är utformade så att det inte finns risk för förorening av yt- och grundvatten. Rent vatten från tak och omgivande mark hindras från att ledas till gödselbehållarna.

Utgödsling sker dagligen med linspelsskrapor under spalt som drar flytgödseln till kulvertar för vidare självflyt till pumpbrunn. Därifrån pumpas gödseln till lagringsbehållare med bottenfyllning och med stabila svämtäcken.

Hantering av avfall från verksamheten

De viktigaste avfallstyperna i verksamheten är gödsel från produktionen, döda djur, farligt avfall, övrigt, emballage mm.

Mängden döda djur för produktionen beräknas till ca 1% för slaktsvin. Döda djur lämnas till Svensk Lantbrukstjänst AB för vidare transport till av Jordbruksverket godkänd destruktionsanläggning. I väntan på transport kommer döda djur att lagras i container oåtkomligt för vilda djur och avsides från där människor vistas.

Om farligt avfall uppkommer hämtas det av godkänd entreprenör eller transporteras till godkänd destruktionsanläggning. Anmälan för transport av farligt avfall finns.

Övervakning och kontroll av verksamheten

Det kommer att finnas rutiner för att fortlöpande säkerställa att utrustning med mera för drift och kontroll hålls i gott skick, samt för att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljö.

Sökanden kommer fortlöpande att undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet av undersökningarna kommer att dokumenteras.

Inträffar en driftsstörning i verksamheten eller liknande händelse som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljö, kommer tillsynsmyndigheten omgående att underrättas om detta.

Anteckningar kommer att föras om de kemiska produkter samt biotekniska organismer som hanteras i verksamheten och som kan innebära risker ur ett hälso- och miljösynperspektiv.

Statusrapporten

Sökanden har genomfört steg 1–3 enligt Naturvårdsverkets vägledning om statusrapport. Verksamheten bedöms inte orsaka någon förorening av mark och grundvatten, varken på kort eller lång sikt.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Lokaliseringsalternativ

Ett alternativ är att placera nytt stall på fastigheten Badene 2:1 nordost om befintligt suggstall. Positivt är att det ur smittsynpunkt blir ett större avstånd mellan stallen. Platsen bedöms realistisk med hänsyn till skyddsvärd natur. Kulturmiljön bör inte påverkas och till viss del finns även vägar. Negativt är att gårdsbilden blir sämre då stallen inte blir samlade och det kommer innebära många extra investeringar för infrastruktur. Det skulle också innebära sämre logistik vid daglig skötsel och för tillsyn av djur.

Att ha väg 2621 emellan stallen är en viss säkerhetsrisk för personal och förbipasserande. Det blir kortare avstånd till närboende och en del åkermark kommer därtill tas i anspråk.

En helt annan lokalisering är att placering av nytt stall i anslutning till Claes Fribergs gård, Malma Gård, utanför Götene (Götene, Fullösa 3:11) ca 4 mil fågelvägen från Badene. Den placeringen skulle kunna vara önskvärd då där finns en befintlig slaktsvinsanläggning med en uppbyggd infrastruktur. Närhet finns också till projekterad biogasanläggning i Götene som vill ta emot stallgödsel från verksamheten. Negativt är att det är kortare avstånd till skyddsvärd natur, Natura 2000 och kulturmiljö och det finns fler nära boende i området. Jämfört Badene finns det där också fler djurgårdar och det är mer konkurrens om spridningsareal och areal för odling av fodergrödor.

Gården Badene har köpts och investeringar har skett med tanke på en alternativ och bra plats för investeringar i grisproduktion i ren slättbyggd. Där finns istället efterfrågan på gödsel från växtodlare och det är stor odling av foderspannmål och andra grödor i området. Huvudalternativet på Badene, är en bra plats och, när allt sammanvägts det bästa.

Nollalternativet

För företagets långsiktiga lönsamhet och fortlevnad är det av vikt att produktionen kan utvecklas och utökas. Alternativet att inte utöka innebär negativa konsekvenser för sökanden. Gården är belägen i en utpräglad jordbruksbygd, med bra förutsättningar för djurproduktion. I denna del av Sverige finns fyra av varandra oberoende köttföretag som önskar köpa fler grisar från moderna stall vilket gör det motiverat att långsiktigt investera här.

Idag finns en efterfrågan på svenskt griskött och ett nollalternativ innebär att någon annan verksamhet kommer utöka sin produktion ytterligare, alternativt att konsumenterna som efterfrågar svenskt kött kommer behöva köpa kött från andra länder. Därför är det både miljömässigt och samhällsekonomiskt bra att en modern djurproduktion kan utvecklas och bedrivas i denna del av Sverige. Det gör att lokalt odlade grödor och biprodukter från livsmedelsindustrier kan användas i ett kretslopp i området, samt att växtnäring från stallgödsel ersätter handelsgödsel.

Smågrisarna (i annat företag) och slaktsvin kommer födas upp i ett flöde med bra balans och för de färdiga slaktgrisarna finns ett väl fungerande samarbete för försäljning till slakt. Glädjande är att efterfrågan av svenskt kött ökar. Produktionen ger också värdefulla arbetstillfällen åt företagets ägare och för anställd arbetskraft. För produktionen, etapp 2 är behovet av arbete motsvarande 3,5 heltidstjänster samtidigt som arbetet effektiviseras för befintlig volym. Utökningen ger också mer underlag för utveckling och arbete i ett antal kringliggande företag som anlitas som leverantörer och för service.

Områdesskydd

Brukningscentrum berörs inte av något riksintresse enligt Miljöbalkens kapitel 3 och 4, inget Natura 2000-område eller övriga skyddsvärda kultur- och naturvärden. En samlad bedömning gällande för riksintresse, Natura 2000-område och övriga skyddsvärda kultur- och naturvärden, är att verksamheten liksom idag kan bedrivas utan negativ påverkan på dessa.

Miljökonsekvenser

Antalet transporter kommer i etapp 1 att vara i stort sett oförändrat jämfört med nuvarande produktion. I etapp 2 kommer transporterna öka, smågrisar kommer varje vecka jämfört med varannan i etapp 1. Slakttransporter kommer ska varje vecka i etapp 1 och 2 men samtidigt bedöms de kunna optimeras med större lass i etapp 2. Totalt bedöms transporterna i genomsnitt öka från ca 10-12 st/vecka i nuläge och etapp 1 till ca 20-22 st/vecka i etapp 2 beroende på fodermedel. Gödseltransporter till biogasanläggning kommer ske kontinuerligt troligen 10–12 st/vecka i etapp 2.

De största bullerkällorna ifrån produktionen är ljud från externa och interna transporter (foder-, djur-, gödsel), ljud från ventilationsfläktar och fläktar för torkning av spannmål. Dock är avstånd till närboende långt. Transporter kommer ske främst under dag- och kvällstid så långt som produktion medger. Avlastning av foder sker i anslutning till stallen. Det samma gäller lastning av djur. Ljud från ventilationen kommer att minimeras genom användning av moderna fläktar som är utformade för att hålla ner bullernivån. Ventilationsfläktarna kommer som idag att sitta i trummor i taket. Anläggningen ligger på en bra plats med få nära boende. Sökandes bedömning är att verksamheten inte kommer att orsaka några störande ljudnivåer. Det grundar sig på erfarenhet av nuvarande verksamhet.

Lukt kommer att öka något i den utökade produktionen. Störst risk för eventuella luktstörningar uppstår i samband med omrörning och vid leverans av gödsel. Flytgödselbehållare kommer som idag ha svämtäcken med bottenfyllning, vilket minimerar luktstörningar. Anläggningen ligger enskilt och stora avstånd till närliggande bostäder. Därmed bedöms risken för besvärande luktproblem som minimal.

Ammoniakavgången per djurenhet minskar i den utökade produktionen. För att begränsa lukt vidtas flera åtgärder, bland annat energiutvinning i form av kollektorslangar i gödselgångarna vilket medför att temperaturen i gödseln sänks och ger lägre ammoniakavgång och lukt. För att minska risken för ammoniakförluster lagras gödseln under täckning. Dessutom arbetas kontinuerligt för att optimera utfodringen.

Påverkan på vattenförhållandena

För att minimera olägenheter samt växtnäringssläckage till vattendrag i samband med lagring av gödsel vidtar sökanden flera åtgärder. Med dessa åtgärder bedömer sökanden att utökningen inte kommer försämra någon kvalitetsfaktor eller äventyra möjligheten för vattendragen att uppnå Miljökvalitetsnormen. Utökning kommer inte att leda till ökad växtnärbelastning per hektar. Gödsel kommer säljas och behovet av spridningsarealen kommer att anpassas efter behovet.

Tvätt- och spolvatten leds till gödselbehållarna. Eventuellt spill från foderhanteringen samlas upp och spolas till gödselkylverten.

Tak och dagvatten från brukningscentrum leds direkt ner i marken och vidare till åkermark. Sammantaget bedöms den planerade verksamheten inte förorsaka någon negativ påverkan på vattenförhållandena.

Yttranden från myndigheter i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser att sökanden ska få tillstånd till verksamheten i den omfattning som sökanden yrkat, det vill säga högst 6 400 platser för slaktsvin i två etapper.

Den befintliga verksamheten vid gårdscentrum utökas i och med den nu aktuella ansökan. Platsen ligger inte inom detaljplanelagt område och strider inte mot områdesbestämmelser. Verksamheten innebär inte någon risk för påtaglig skada på något riksintresse för naturvård eller annat ändamål. Det finns inga Natura 2000-områden eller andra skyddade markområden som påverkas av anläggningen. Med hänsyn till kraven på en lämplig lokalisering finns det därför inga hinder för utökat tillstånd till verksamheten.

Länsstyrelsen bedömer att sökanden gjort en tillräcklig genomgång över hur verksamheten förhåller sig till BAT-slutsatserna och hur begränsningsvärden kommer efterlevas efter utökning.

Länsstyrelsen bedömer att sökandens motivering till varför en statusrapport inte behöver upprättas är tillräcklig.

Länsstyrelsen anser att följande specifika villkor bör meddelas för verksamheten, utöver de sedvanliga villkor för branschen som Miljöprövningsdelegationen vanligen fastställer i tillstånd.

- Vid anläggning av lagringsutrymmen för flytgödsel och rötrest ska samtliga dräneringsledningarna som förläggs runt och under dessa lager sammanföras till

en provtagningsbrunn, före avledning till recipient. Inget annat vatten får avledas till provtagningsbrunnen.

- Ansökan om undantag från krav på minsta lagringskapacitet för stallgödsel ska göras senast den 1 november, året före det år som undantag krävs

Länsstyrelsen konstaterar att sökanden yrkat på en något längre igångsättningstid, totalt 7 år för etapp 2. Detta är längre än vad som förekommer normalt. Sökanden hänvisar till att etapp 2 som innebär att ett nytt stall byggs kommer att planeras och byggas efter att etapp 1 har startat. Länsstyrelsen har dock inget att invända mot sökandens förslag i detta fall och överlämnar till Miljöprövningsdelegationen att besluta i frågan.

Länsstyrelsen har heller inget att invända emot att Miljöprövningsdelegationen ger verkställighetsförordande.

Det framkommer i ansökan att i etapp 2 kommer det inte finnas 10 månaders lagring av gödsel och man yrkar därför på undantag. Detta undantag kan inte Miljöprövningsdelegationen hantera inom ramen för prövningen av djurhållningen enligt 9 kap. miljöbalken utan detta får sökande ansöka om separat till Länsstyrelsen i samband med att det blir aktuellt innan etapp 2 är färdigställd.

I liknande ärenden har Miljöprövningsdelegationen därför lagt in ett villkor i tillståndet som fastställer en tidpunkt när verksamhetsutövaren senast ska lämna in en ansökan om undantag till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har därför lagt ett förslag på villkor gällande undantag (se ovan).

Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun

Miljö- och byggnadsnämnden tillstyrker ansökan om tillstånd till utökad djurhållning på fastigheterna Badene 2:1 och 4:5.

Det finns inga aktuella planer inom verksamhetens område. Det finns inte heller några kända föroreningar i mark eller vatten i anslutning till verksamheten.

Genom verksamhetens gårdscentrum på Badene 4:5 löper enligt vattenkartan i VISS ett vattendrag/dike som mynnar i Lidan. Vid beaktande av den beskrivning av gödselhantering och spillvattenhantering som verksamheten har presenterat på samråd, så bedöms en utökning av verksamheten inte komma att medföra någon betydande ytterligare påverkan på det nämnda vattendraget eller andra närliggande vattendrag och vattentäkter.

Vid ett tillfälle 2017 har ett klagomål framförts om lukt från befintlig verksamhet, vilket skyndsamt åtgärdades av verksamheten. Problemet

bedöms ha varit en engångsföreteelse orsakat av en tillfällig felaktighet. I övrigt finns inga andra klagomål på verksamheten.

Nämnden anser att sökande har följt sina försiktighetsmått väl samt arbetar aktivt med att minska verksamhetens miljöpåverkan och störningar för närboende.

Trafikverket

Trafikverket ser positivt på att det är beskrivet hur många transporter som sker till och från verksamheten idag samt hur många fler transporter som utökningen genererar. Trafikverket noterar att de anslutningsvägar som används till och från gården idag inte är belagda med asfalt. Detta medför att grus dras ut på väg 2621 i samband med transporter till och från gården.

Trafikverket anser att anslutningsvägarna som används bör beläggas med asfalt minst 5 meter in från den allmänna vägen 2621.

I övrigt har Trafikverket inga synpunkter.

Sökandens bemötande av yttrandena

Sökanden avstår att yttra sig över Länsstyrelsens Västra Götaland läns yttrande och Miljö- och byggnadsnämnden, Vara kommuns yttrande.

Sökanden har, som tidigare skrivits i ansökan, inget att erinra över Trafikverkets yttrande, TRV2023/71 497. Dock görs tillägget att det bedöms som skäligt att det villkoras så att sökande kan göra asfalteringen i samband med att etapp 2 byggs.

Ettapp 1 innebär bara en ombyggnation inom befintliga hus och bedömningen är att transporterna då är på samma nivå som vid nuvarande sugg- och slaktsvinsproduktion. Vid byggnation av ettapp 2 kommer ny gårdsplan, fler asfalterade/hårdgjorda ytor, vägar, byggnad mm anläggas och det känns skäligt att asfalteringen mot väg 2621 kan göras samtidigt. Det är också i ettapp 2 som transporterna markant ökar.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas?

Sökanden har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen finner att miljökonsekvensbeskrivningen har den omfattning och detaljeringsgrad som krävs för att miljöbedömningen ska kunna slutföras. Därmed kan miljökonsekvensbeskrivningen godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

Är statusrapporten tillräcklig?

Den verksamhet som ansökan omfattar är en industriutsläppsverksamhet och då ska ansökan innehålla en statusrapport som beskriver nuläget i mark och grundvatten. Enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250) krävs dock inte en statusrapport om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att bedrivs. Miljöprövningsdelegationen bedömer att risken är liten för att den verksamhet som ansökan omfattar medför föroreningsskada. Därför krävs ingen statusrapport i detta fall.

Är verksamheten tillåtlig?

Lokaliseringen

Den befintliga verksamheten vid gårdscentrum utökas i och med den nu aktuella ansökan. Platsen ligger inte inom detaljplanelagt område och strider inte mot områdesbestämmelser. Verksamheten innebär inte någon risk för påtaglig skada på något riksintresse för naturvård eller annat ändamål. Det finns inga Natura 2000-områden eller andra skyddade markområden som påverkas av anläggningen. Med hänsyn till kraven på en lämplig lokalisering finns det därför inga hinder för utökat tillstånd till verksamheten.

BAT-slutsatser

Som industriutsläppsverksamhet omfattas verksamheten av BAT-slutsatser¹ för intensiv uppfödning av gris². BAT-AEL (det vill säga BAT-slutsatser som innehåller begränsningsvärden för utsläppsnivåer) för djurhållning avser utsläpp av ammoniak från stallar. Utredningen och redovisningen visar att verksamhetens utsläpp ligger inom tillåtna intervall för aktuell djurkategori efter utökning. I genomgången av samtliga övriga BAT-slutsatser har sökanden visat hur verksamheten förhåller sig till dessa.

Medför verksamheten att miljö kvalitetsnormerna kan följas?

Sökanden låter all producerad flytgödsel och förorenat tvättvatten från stallar med mera ledas till gödselbehållarna, sen transporteras de i väg till andra verksamheter och till biogasanläggning för rötning. Dagvatten leds via dräneringsledningar ut i åkermarken med stora avstånd till recipienten. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att den planerade utökningen inte innebär en otillåten försämring eller

---

¹ BAT = Best Available Technique (bästa tillgängliga teknik).

² Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/302 av den 15 februari 2017 om fastställande av BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

försvårar möjligheterna att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för de berörda vattendragen.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Förutsatt att de föreskrivna villkoren iakttas (mer om dessa nedan) anser Miljöprövningsdelegationen sammanfattningsvis att verksamheten går att förena med målen för miljöbalken, de allmänna hänsynsreglerna och en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Därför ska tillstånd ges till verksamheten.

Vilka villkor behövs för tillståndet?

Miljöprövningsdelegationen gör följande överväganden när det gäller villkor för verksamheten. De villkor som är av karaktären standardvillkor och överensstämmer med vad som är brukligt vid den här typen av verksamhet med liknande storlek och omgivning motiveras inte närmare.

Villkor 2 (flugor, lukt, m.m.)

Generellt finns risk för olägenheter från flugor och lukt vid den nu aktuella typen av djurhållning. Det kan dock inte uteslutas att även andra olägenheter kan uppstå, exempelvis damm, vibrationer och buller från transporter, fläktar, maskiner och annat. Verksamhetsutövaren ska i så fall vidta skyddsåtgärder så att olägenheten upphör.

Villkor 3 (anslutning till allmän väg)

För att förhindra att sand och grus dras med ut på allmän väg är det rimligt att anslutande vägar asfalteras minst 5 meter in från den allmänna vägen 2621. Eftersom den största ökningen av transporter kommer att ske först efter utbyggnad av etapp 2 anser Miljöprövningsdelegationen att det är tillräckligt om asfalteringen är klar innan etapp 2 tas i anspråk.

Villkor 5 (dränering av lagringsutrymmen för gödsel)

Risk för läckage av organisk gödsel från skador på lagringsbehållare orsakade av sättningar i marken, konstruktionsfel, materialfel eller liknande kan inte uteslutas. Vid nyanläggning av lager kan man med relativt enkel teknik förse lagringsplatsen med dränering under och runt om behållaren, som leder dräneringsvatten att passera en provtagningsbrunn som möjliggör provtagning för kontroll av eventuella näringsläckage.

Villkor 6 (täckning av lagringsutrymmen för gödsel)

Genom att hålla lagringsbehållare för stallgödsel täckta minskar utsläppen av ammoniak från gödsel, vilket regleras i 5 a § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om

miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring. Vad gäller reglering av rötrest finns inte motsvarande reglering. Rötning av flytgödsel medför dock att pH ökar, vilket ökar risken för ammoniakavgång. Andelen lättillgängligt kväve som kan avgå som ammoniak ökar också. Normalt avtar även den spontana svämtäckesbildningen vid rötning.

Därför är det skäligt att stärka kravet på täckning vid lagring av den stallgödsel som rötats för att begränsa utsläppen av ammoniak till luften. Svämtäcken har också skiftande egenskaper och kan vara mer eller mindre välutvecklade, vilket gör att dess egenskaper att skärma av rötrest-/gödselytan varierar och därmed även förmågan att dämpa ammoniakavgång.

När det gäller lager för rötrest är därför utgångsläget att endast tak eller flytande plastduk ska tillåtas som täckning. När det gäller flytgödsel kan tillsynsmyndigheten även godkänna svämtäcke eller motsvarande organiska material som alternativ till tak eller flytande plastduk. Dock ska alltid ett heltäckande och stabilt täckningsalternativ användas med motsvarande lukt- och ammoniakreducerande effekt som ett tätslutande tak.

Villkor 7 (avyttring av gödsel)

Sökanden förfogar inte över egen spridningsareal och har därmed ingen rådighet över gödselspridningen. Verksamheten har däremot ett ansvar att ordna med och styrka avsättningen för den producerade stallgödselmängden.

Sökanden har inte kunnat visa på full dokumenterad avsättning för den planerade gödselproduktionen i etapp 2. Vid fullt utnyttjande av tillståndet produceras enligt sökanden 17 426 m³ flytgödsel och troligen kommer denna levereras vidare till en nybyggd biogasanläggning. För att få utöka djurhållningen till hela tillståndets ram, måste därför sökanden först i god tid kunna visa för tillsynsmyndigheten att det genom skriftligt avtal finns avsättning för all gödsel. I annat fall ska produktionen begränsas med hänsyn till den hittills visade avsättningen för gödsel.

Därutöver tillkommer också en dokumentationsskyldighet vid avyttring/bortförsel av organiska gödselmedel enligt Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.

Villkor 8 (Ansökan om undantag från minsta lagringskapacitet för stallgödsel)

Sökanden ansvarar för att tillräcklig lagringskapacitet finns tillgänglig. Behovet som överstiger gårdens egen lagringskapacitet, kommer enligt ansökan istället att säljas till andra verksamheter. Om det inte sker måste djurhållningens omfattning anpassas till tillgänglig

lagringskapacitet. Sökanden ska säkerställa för tillsynsmyndigheten att det finns tillräcklig lagringskapacitet tillgänglig för att kunna få undantag från kravet på full lagringskapacitet på gården.

För att få möjlighet att få undantag från regeln om minsta lagringskapacitet och därmed inte behöva bygga för hela detta lagringsbehov, måste sökanden kunna styrka i förväg att ingångna avtal om lagringskapacitet finns tillgängliga.

Miljöprövningsdelegationen anser att det är skäligt att en ansökan om undantag med bifogade kopior av gällande skriftliga avtal ska göras till länsstyrelsen senast två månader innan årsskiftet det år undantaget avser och då nya avtal måste vara ingångna.

Villkor 13 och D1(energiushållning)

Det är viktigt att verksamhetsutövare löpande arbetar med energiushållning och identifierar de områden där förbättringar kan ske. Det finns ofta stora såväl miljömässiga som ekonomiska vinster att hämta vid ett löpande energieffektiviseringsarbete. Sökanden pekar själv på det pågående arbetet med övergång till energieffektivare belysning. Av villkoret framgår att verksamhetsutövaren ska arbeta fortlöpande och långsiktigt med att minska användningen av fossila bränslen, även om användningen av fossil energi är låg enligt ansökan. Vid nyinvesteringar i verksamheten och maskinparken bör i första hand fossilfria alternativ beaktas. Som underlag för det löpande arbetet ska en åtgärdsplan tas fram som ska lämnas in till tillsynsmyndigheten och planen ska sedan uppdateras minst vart femte år.

För att åtgärderna i den framtagna planen ska genomföras behöver tillsynsmyndigheten ges möjlighet att föreskriva om skäliga åtgärder som framkommer av åtgärdsplanen. Med skäliga avses sådana åtgärder som är enkla att genomföra, är möjliga att genomföra med hänsyn till risker och påverkan på produktionen samt har en skälig ”pay-off-tid”.

När får tillståndet tas i anspråk?

Ett verkställighetsförordnande är ur processuell synvinkel ett undantag från huvudregeln att ett avgörande ska ha fått laga kraft innan ett tillstånd får tas i anspråk. Högsta domstolen har uttalat (se NJA 2012 s. 623) att det är verksamhetsutövaren som ska visa på konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande och ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att tillståndet inte kan tas i anspråk omedelbart och vad som kan bli följden av att verksamheten förskjuts framåt i tiden. Verksamhetsutövarens intresse måste med viss marginal väga tyngre än de intressen som talar för att det bör finnas ett avgörande med laga kraft innan verkställighet får ske. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet

omedelbart tas i anspråk och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras.

Sökanden har som skäl för yrkandet bl.a. angett att en fördröjning av utökning av verksamheten kan äventyra planerade affärsuppgörelser. Ansökan avser en utökning av en befintlig anmäld djurhållning. För etapp 1 finns redan byggnaderna uppförda och sökande har börjat planera för att kunna utöka djurhållningen i etapp 1. För etapp 2 kommer det ske byggnation av ytterligare stallbyggnad. Miljöpåverkan från den aktuella utökningen är av begränsad omfattning i förhållande till pågående verksamhet.

Då inga motstående intressen hittills framkommit i prövningen samt att ett överklagande skulle kunna äventyra planerade affärsuppgörelser och att verksamheten kan fortsätta utökningen av etapp 1 anser Miljöprövningsdelegationen att sökandes yrkande om verkställighetsförordnande kan medges.

När ska verksamheten ha satts igång?

Som framgår har sökanden för avsikt att starta den planerade förändringen av verksamheten från suggor till slaktsvin, så snart som möjligt och uppger att man har långt framskridna planer i det avseendet vad gäller etapp 1. Sökande yrkar på verkställighet och igångsättningsmedgivande för etapp 1 och sju års igångsättningsperiod för den utökade verksamheten i etapp 2.

Miljöprövningsdelegationen anser att tiden som sökande yrkar på är skälig och verksamheten ska ha satts i gång senast sju år för etapp 2 efter att detta beslut har fått laga kraft. Annars förfaller tillståndet i den delen.

Då Miljöprövningsdelegationen nu avgör ärendet slutligt och dessutom beslutar om verkställighetsförordnande, vilket innebär att verksamheten kan påbörjas på en gång efter det att tillståndet beslutats, föranleder yrkandet om igångsättningsmedgivande för etapp 1 ingen ytterligare åtgärd.

Annat som verksamhetsutövaren har att förhålla sig till

Miljörapport ska lämnas

Varje år ska verksamhetsutövaren senast den 31 mars lämna en miljörapport till tillsynsmyndigheten. Miljörapporten ska lämnas elektroniskt via Svenska miljörapporteringsportalen, <https://smp.lansstyrelsen.se> (se 26 kap. 20 § miljöbalken och Naturvårdsverkets föreskrifter [NFS 2016:8] om miljörapport).

Prövnings- och tillsynsavgift ska betalas

Den som har tillstånd ska betala en årlig prövnings- och tillsynsavgift. Avgiften ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att tillståndet gavs. Avgiften ska betalas efter beslut av Länsstyrelsen (se 2 kap. förordningen [1998:940] om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken). Länsstyrelsen fakturerar avgiften. Om kommunens miljönämnd är tillsynsmyndighet tillkommer även en avgift enligt den kommunala tillsynstaxan.

Vad krävs om verksamheten ska ändras?

Om verksamheten ska ändras kan det krävas ett helt nytt tillstånd, ändringstillstånd eller anmälan till tillsynsmyndigheten (se 1 kap. 4 och 11 §§ miljöprövningsförordningen [2013:251]).

Vad krävs om verksamheten tas över av någon annan?

Om verksamheten överlåts till någon annan fysisk eller juridisk person ska den nya verksamhetsutövaren snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det (se 32 § förordningen [1998:899] om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd). Om det behövs en säkerhet för att tillståndet ska vara giltigt, måste den nya verksamhetsutövaren ställa en egen säkerhet som Miljöprövningsdelegationen ska godta.

Vem har ansvaret om verksamheten skadar miljön?

Om verksamheten medför miljöskador, till exempel föroreningar, eller olägenheter för miljön är det i första hand verksamhetsutövaren som är ansvarig för att avhjälpa skadorna eller olägenheterna. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (Se 2 kap. 8 § och 10 kap. miljöbalken)

Andra bestämmelser gäller parallellt med tillståndet

Detta tillstånd innebär inte att verksamhetsutövaren slipper krav som följer av andra bestämmelser, exempelvis enligt 11 kap. miljöbalken om vattenverksamhet, kulturmiljölagen (1988:950), luftfartslagen (2010:500) eller plan- och bygglagen (2010:900). Det kan handla om att det också är nödvändigt med tillstånd till eller anmälan av vattenverksamhet, tillstånd för ingrepp i fornlämning, flyghinderanmälan eller bygglov. Exempel på andra förordningar och föreskrifter som gäller vid sidan av detta tillstånd är

- förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra

produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter)
- djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66)
- förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2018:3) om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor

---

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Sabine Lagerberg, ordförande, och Anna Alenius Bolin, miljöskakkunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Robert Ernstsson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 30 oktober 2023.**

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets ärendebeteckning, samt

- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilaga

Karta över verksamhetsområdet

Sändlista

Externt

- Naturvårdverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Miljö- och byggnadsnämnden, Vara kommun, miljo.bygg@vara.se
- Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se
- Trafikverket, Region Väst, trafikverket@trafikverket.se
- Aktförvararen i Vara kommun

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

- Sabine Lagerberg
- Anna Alenius Bolin
- Robert Ernstsson
- Monica Lind
- Alexandra Bulat
- Stig Karlsson
- Elisabeth Lindqvist Tärneld

Bilaga 3:1

Situationskarta Badene

6461970

390924

390284

6461540

Skala 1:2500 (1 cm i kartan motsvarar 25 meter i verkligheten) SWEREF 99 TM

© Metria 2021-09-09

Medgivande behövs för varje form av mångfaldigande, spridning, publicering eller återgivning av denna karta.